

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף זקנה ושאירים

חוזר זו"ש מס': 1484	תאריך: כ"א שבט תשע"ב 14 פברואר 2012
נושא: הגשת תביעה תת נושא: תקופת תשלום (שיהוי) שם החוזר: תשלום רטרואקטיבי לקצבת זקנה	
מטרת החוזר להבהיר את מהות תיקון סעיף 296 לחוק לעניין קצבת זקנה בלבד.	
פתח דבר	
הגדרות	
עדכון אחרון ב-1.1.2003 תוקן סעיף 296 במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה, ונקבע בסעיף 296(ב) כי לא תשלום גמלה בעד תקופה העולה על 12 חודשים (במקום 48 חודשים) שקדמו למועד שבו הגיש המבוטח את תביעתו למוסד.	
תהליך עבודה הוראות לביצוע תהליך מקוון קריטריונים לזכאות	
חשוב לדעת	השפעות נלוות
מידע לנציגי שירות	
נספחים 1. פרסום ברשומות של תיקוני חקיקה; תשלום למפרע של קצבת הזקנה 2. סעיף 296 (ב') (2) המתוקן	
רשימת תפוצה כתבה מלי דהרי	

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות אגף זקנה ושאיירים

פתח דבר :

ביום ה-19.1.2012 תוקן סעיף [296\(ב\)](#) לחוק .
תיקון זה מאריך את תקופת התשלום למפרע בתביעות לקצבת זקנה שהוגשו לאחר גיל הזכאות (הגיל המוחלט).

תקופת התשלום למפרע תעמוד על תקופה מרבית של 48 חודשים בגיל הזכאות, כשמתוכם אפשר לשלם עד 12 חודשים למפרע גם בעד תקופת תשלום בגיל הפרישה (הגיל המותנה).

להלן נוסח סעיף [296\(ב\)\(2\)](#):

"על אף האמור בפסקה (1), לעניין קצבת זקנה לא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 48 חודשים שקדמו בתכוף לפני החודש שבו הוגשה התביעה, ומתוך אותה תקופה לא תשולם קצבת זקנה שהזכאות לה מותנית בהכנסת המבוטח לפי הוראות סעיף 245, ככל שהוא זכאי לה, בעד התקופה העולה על 12 חודשים"

תחולת החוק :

תיקון סעיף [296\(ב\)](#) נכנס לתוקף ביום 1.2.2012, והוא יחול על תביעות שהוגשו מיום 1.2.2008 ואילך.

[חזרה](#)

הגדרות

- גיל זכאות (המוחלט) – לגברים הוא 70 שנים
- גיל זכאות (המוחלט) לנשים הוא היום 67 שנים וארבעה חודשים. בדיקת גיל זה נעשית על פי תאריך הלידה בהתאם לטבלה בספר החוק
- גיל פרישה (המותנה) גברים - 67 שנים.
- גיל פרישה (המותנה) נשים - 62 שנים (קבוע עד לשנת 2017).
- תקופת תשלום בעד 48 חודשים למפרע תחול על תביעות שיוגשו לאחר גיל הזכאות (המוחלט) .

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף זקנה ושאיירים

קריטריונים
לזכאות

תביעות לקצבת זקנה שהוגשו או יוגשו לאחר גיל הזכאות (המוחלט) ייבדקו לפי סעיף [296\(ב\)2](#) לפי נוסחו המתוקן דהיינו 48 חודשים למפרע מחודש הגשת התביעה בגיל זכאות (המוחלט) כשמתוכם ניתן לשלם עד 12 חודשים למפרע בגיל פרישה (המותנה).

דוגמא מס' 1

יליד 1.1.1939 הגיש תביעה לקצבת זקנה ביום 5.2.2012 כשהוא בגיל 73. התובע הפסיק את עבודתו בגיל 67 שנים.

מקבל פנסיה מאוד גבוהה וחשב שאינו זכאי לקצבת זקנה.

לאור תיקון החקיקה התביעה תאושר מיום 1.2.2008 עבור 48 חודשים.

במקרה זה לתובע אושרה קצבת זקנה למפרע :

בגיל הזכאות - 37 חודשים.

בגיל פרישה - 11 חודשים.

בסך הכול - 48 חודשים על פי התיקון

דוגמא מס' 2

יליד 1.12.1940 הגיש תביעה לקצבת זקנה ביום 5.2.2012.

התובע הפסיק עבודתו בגיל 67 וחשב שאינו זכאי לקצבת זקנה בגלל הכנסתו מפנסיה.

התובע הגיע לגיל זכאות ביום 1.12.2010.

לאור התיקון התביעה תאושר מיום 1.12.2009.

במקרה זה לתובע אושרה קצבת זקנה למפרע:

בגיל הזכאות - 14 חודשיים.

בגיל פרישה - 12 חודשים.

סך הכול - 26 חודשים.

דוגמא מס' 3

תובע הגיש תביעה בגיל 75

התביעה הוגשה ביום 1.12.2011.

על פי תיקון החוק יהיה זכאי לתשלום למפרע עבור 48 חודשים בלבד, אמנם השיהוי הוא מעבר ל-

48 חודשים אך על פי התיקון תקופת התשלום למפרע תהיה 48 חודשים מהמועד בו הגיש את

התביעה.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף זקנה ושאירים

הוראות לביצוע

תתבצע שליפה של כל התביעות לקצבת זקנה שהוגשו מ-1.2.2008, להלן לאחר גיל זכאות (מוחלט) ושנדחו עקב שיהוי.
התביעות ייבדקו לפי סעיף 296(ב)2 המתוקן.
הנחיות לביצוע המקרים שייצאו בשליפה יפורסמו בנפרד מחוזר זה.

[חזרה](#)

תהליך
מקוון

מערכת הותאמה לתשלום של 4 שנים בגיל הזכאות (המוחלט) כשמתוכם יכול להיות עד 12 חודשים בגיל פרישה (המותנה).

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף זקנה ושאירים

חשוב לדעת

- תיקון סעיף 296(ב)(2) חל רק על תביעות לקצבת זקנה שהוגשו לאחר גיל זכאות (המוחלט).
- מתוך 48 חודשים ניתן לשלם עד 12 חודשיים בגיל פרישה (המותנה).
- תיקון סעיף 296(ב)(2) לחוק חל על תביעות שהוגשו מיום 1.2.2008 והתשלום למפרע יכול להיות לכל היותר החל מחודש פברואר 2004.
- התיקון חל על תביעות לקצבת זקנה בלבד ואינו חל על תביעות לקצבת שאירים.

[חזרה](#)

רשימת תפוצה: מנהלי אגפים-גמלאות, מנהלי סניפים, מנהלי סניפי משנה, מנהלי תחום גמלאות, ממונים, מרכזים, פקידי תביעות זו"ש

העתק לידיעה: פקידי דלפק קדמי, מוקד טלפוני צפת/דימונה/רחובות.

[חזרה](#)

ב בר כה,

אסנת כהן

מ"מ מנהל אגף זקנה ושאירים

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף זקנה ושאימים

נספח 1

המוסד לביטוח לאומי
המשרד הראשי
הלשכה המשפטית

ככר ד"ר גיורא לוטן
שד' ויצמן 13 ירושלים
טלפון: 02-6709358
מיקוד: 91909
פקס: 02-6510010

15 ינואר 2012
כ' טבת תשע"ב

(תיק 923-י"ד-1)

אל: המנהלת הכללית
היועץ המשפטי
חברי המנהלה

הנדון: פרסום ברשומות של תיקוני חקיקה; תשלום רטרואקטיבי של קצבת הזיקנה

מצ"ב הפרסום ברשומות של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 133), התשע"ב-2012.

סעיף 296 לחוק קובע כללים לתשלום גמלה, בעד תקופה שקדמה למועד הגשת התביעה למוסד.

בראשית שנת 2003, תוקנו הוראות סעיף 296 האמור במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה, ונקבע בסעיף 296(ב) כי לא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 12 החודשים (במקום 48 חודשים), שקדמו בתכוף למועד שבו הגיש המבוטח את תביעתו למוסד (להלן- תשלום רטרואקטיבי).

התיקון עתה, בהוראת סעיף 296(ב), מאריך את תקופת התשלום הרטרואקטיבי של קצבאות הזקנה תוך העמדתו על 48 חודשים, שמתוכם יכול שישתלמו 12 חודשים ברטרואקטיב גם בעד תקופת תשלום שבגיל המותנה.

על מנת למנוע פגיעה ואפליה בין מבוטחים נקבע כי הוראות סעיף 1 יחולו על תביעה שהוגשה במהלך 4 השנים שקדמו ליום התחילה או לאחריו.

בברכה,

רועי קרת, המשנה ליועץ המשפטי

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות אגף זקנה ושאירים

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 133), התשע"ב-2012*

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 296(ב), האמור בו יסומן "1)", ואחריו יבוא:
"2) על אף האמור בפסקה (1), לעניין קצבת זקנה – לא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 48 חודשים שקדמו בתכוף לפני החודש שבו הוגשה התביעה, ומתוך אותה תקופה לא תשולם קצבת זקנה שהזכאות לה מותנית בהכנסת המבוטח לפי הוראות סעיף 245, ככל שהוא זכאי לה, בעד תקופה העולה על 12 חודשים".
2. תחילתו של סעיף 296(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, ב־1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן – יום התחילה), והוא יחול על תביעה שהוגשה במהלך 48 החודשים שקדמו ליום התחילה או לאחריו.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

משה כחלון
שר הרווחה והשירותים החברתיים

שמעון פרס
נשיא המדינה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

* התקבל בכנסת ביום י"ד בטבת התשע"ב (9 בינואר 2012); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 593, מיום י"א בסיוון התשע"א (13 ביוני 2011), עמ' 694.
¹ סיח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ב, עמ' 110.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף זקנה ושאירים

נספח 2

296 פ"ס (הגמלה)

פרק י"ד: גמלאות - הוראות כלליות

[ד']

סימן א': תביעות

296. (א) כל תביעה לגמלת כסף, תוגש למוסד תוך שנים עשר חודשים מהיום שבו נוצרה עילת התביעה.

מועד לתביעת גמלת כסף והתקופה שבעדה תשולם (128) (תיקון מס' 19) תשנ"ח-1998

(ב) (1) הוגשה התביעה אחרי המועד האמור בסעיף קטן (א), וקבע המוסד כי התובע זכאי לגמלה בעד תקופה שקדמה להגשת התביעה, תשולם לו הגמלה שהוא זכאי לה,

(תיקון מס' 19) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 60) תשס"ג-2002 (תיקון מס' 133) תשע"ב-2012

ובלבד שלא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 12 חודשים, שקדמו בתכוף לפני התורש שבו הוגשה התביעה כאמור; היתה התביעה שהוגשה כאמור, למענק או לגמלה אחרת שאינה משתלמת בעד תקופה מסוימת, ישולמו המענק או הגמלה האמורים, בתנאי שבחודש שבו הוגשה התביעה למוסד, טרם חלפו 18 חודשים מהחודש שבו נוצרו התנאים המזכים בגמלה;

(2) על אף האמור בפסקה (1), לעניין קצבת זקנה – לא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 48 חודשים שקדמו בתכוף לפני החודש שבו הוגשה התביעה, ומתוך אותה תקופה לא תשולם קצבת זקנה שהזכאות לה מותנית בהכנסת המבוטח לפי הוראות סעיף 245, ככל שהוא זכאי לה, בעד תקופה העולה על 12 חודשים.

(תיקון מס' 133) תשע"ב-2012